

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

SG

PARLAMENT DE CATALUNYA	
REGISTRE GENERAL	
01194 04.08.16 034397	
NÚM. DE FULL	NÚM. D'ENTRADA

Sr. Pau Villòria i Sistach
Secretari general
Departament de Territori i Sostenibilitat
Av. Josep Tarradellas, 2-6
08029 Barcelona

Generalitat de Catalunya
Institut Català de les Dones

Número: 01059/137/2015
Data: 24/04/2015 12:52:56

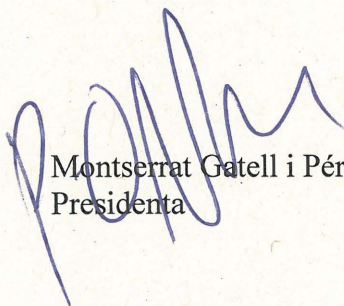
Registre de sortida

Benvolgut senyor,

D'acord amb la vostra sol·licitud, us trameto adjunt, l'informe de l'Institut Català de les Dones sobre l'impacte de gènere, en base a les previsions de article 36.3.b) de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, de la proposta següent:

- Avantprojecte de llei de ports i de transport marítim i fluvial de Catalunya.

Cordialment,

Montserrat Gatell i Pérez
Presidenta

Barcelona, 22 d'abril de 2015

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i
Sostenibilitat (BCN-Av. J.
Tarradellas)

Número: 0365E/10453/2015
Data: 28/04/2015 12:23:33

Registre d'entrada

INFORME D'IMPACTE DE GÈNERE

I. Antecedents

1.- La Secretaria General del Departament de Territori i Sostenibilitat ha fet arribar a aquest Institut (data d'entrada 25-03-2015) la proposta d'Avantprojecte de Llei de ports i de transport marítim i fluvial de Catalunya.

2.- L'article 36.3.b) de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, estableix que els avantprojectes de Llei han d'anar acompanyats, entre d'altra documentació preceptiva, d'un informe d'impacte de gènere.

3.- L'Acord GOV/117/2012, de 20 de novembre, pel qual s'aprova el Pla estratègic de polítiques de dones del Govern de la Generalitat 2012-2015 atribueix a l'Institut Català de les Dones la responsabilitat d'elaborar els informes d'impacte de gènere (punt 3.2.3), tràmit intern que es dona per complert amb aquest document.

II. Plantejament general

a) Anàlisi terminològica del text articulat.

La Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, obliga els Poders Públics a implementar un llenguatge no sexista en l'àmbit administratiu i el seu foment a la totalitat de les relacions socials, culturals i artístiques (article 14.11). Alhora, el Decret 162/2002, de 28 de maig, de modificació del Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, amb l'objecte de promoure l'ús d'un llenguatge simplificat i no discriminatori i de la terminologia catalana normalitzada, obliga a l'ús no androcèntric ni sexista del llenguatge i a la utilització de termes que no suposin una discriminació per raó de sexe.

També la Direcció General de Política Lingüística ha elaborat el document [Guia d'usos no sexistes de la llengua en els textos de l'Administració de la Generalitat de Catalunya](#), que permet adaptar els criteris de la Generalitat (publicats a *Marcar les diferències: la representació de dones i homes a la llengua*, 2005) als principis generals de l'«Acord sobre l'ús no sexista de la llengua» (document elaborat a partir del consens entre diferents organismes públics i la Universitat de Barcelona), difós durant el mes de novembre del 2010. Aquesta Guia suposa una síntesi dels criteris de la Generalitat publicats a *Marcar les diferències: la representació de dones i homes a la llengua*, amb exemples, límits i remarques dels diferents recursos de conformitat amb l'Acord. A *Marcar les diferències* hi trobem molts exemples i explicacions exhaustives sobre la utilització dels diferents recursos i, per tant, aquesta obra continua sent una font de consulta important, però cal tenir en compte que en la «Guia d'usos no sexistes» hi haguéssin adaptació i canvis en algun criteri, s'indiquen límits i remarques i, al mateix temps es reivindica l'ús de formes dobles per precisar o emfasitzar la referència en singular a

homes i dones dins del text, sobretot en les referències genèriques a professions, oficis, càrrecs o funcions; o quan es tracta de col·lectius que poden ser constituïts tant per homes com per dones, si hi ha una voluntat de precisar o d'emfasitzar la referència a dones i homes dins del text, es poden fer servir formes dobles.

És per això que, tot i la bona redacció general de la proposta, proposem substituir diferents termes androcèntrics inclosos al projecte normatiu per tal d'evitar disfuncions amb la normativa citada. Així, al llarg del text proposem incloure la doble forma masculina i femenina els següents termes "titular" ("el o la titular", o bé "la persona titular") i el mateix patró per "responsable". En relació a "interessat" proposem la seva substitució per "**persona interessada**". Finalment, a l'Annex, apareix un glossari on tots els termes apareixen únicament en la versió masculina. És per això que proposem, vist que es tracta d'una enumeració, que s'empri la doble forma masculina i femenina mitjançant l'ús de la barra: **capità/ana, patró/ona, navilier/a, consignatari/ària**.

b) Anàlisi del contingut del text articulat.

Revisat el text del document s'observa que hi manca la perspectiva de gènere i els drets de les dones per la qual cosa des d'aquest informe recomanem complementar les previsions incloses en els termes que tot seguit s'exposaran.

Actualment, entre les polítiques desenvolupades per la Unió Europea, es dona gran importància a l'avaluació dels impactes produïts per la pròpia actuació: impacte econòmic, social i medi ambiental, així com el fet que aquesta avaluació ha de servir d'ajut en la presa de decisions polítiques. Dins de l'impacte social cal tenir en compte l'efecte que la mesura estudiada tindrà en la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, això és: l'impacte de gènere.

Ja l'any 1996 la Comissió europeava aprovar una comunicació sobre la transversalitat ("mainstreaming") com a primer pas cap a la realització del compromís de la Unió Europea d'integrar la perspectiva de gènere en el conjunt de polítiques comunitàries. En el document estratègic de seguiment, aprovat al febrer de 1997 pel grup interserveis d'igualtat d'oportunitats entre les dones i els homes, l'avaluació de l'impacte en funció del gènere en els serveis de la Comissió figura entre les mesures fonamentals.

Avaluar amb perspectiva de gènere vol dir comparar i apreciar, en funció de criteris pertinents respecte al gènere, les distintes repercussions que una actuació pot tenir, té i ha tingut sobre els homes i sobre les dones. Tota intervenció pública afecta les activitats diàries, els recursos disponibles, les funcions i responsabilitats, les oportunitats i els drets efectius de les persones destinatàries, per això han de ser avaluades tenint en compte que aquestes persones destinatàries de les accions són dones i homes amb diferents necessitats i interessos com a conseqüència que les unes i els altres assumeixen distintes funcions i responsabilitats tant en l'àmbit privat com en els espais públics.

Els objectius d'incorporar l'enfocament de gènere són bàsicament tres: assegurar que el desenvolupament arribi també a les dones; visualitzar que els homes i les dones, com a col·lectius, tenen necessitats i interessos particulars; i assegurar que la intervenció sigui més eficaç i sostenible.

També la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes recull l'ordenació de les polítiques públiques sota l'òptica de l'aplicació del principi de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes el qual informará, amb caràcter transversal, l'actuació de tots els Poders Públics. Les Administracions públiques han d'integrar el principi d'igualtat i la perspectiva de gènere de forma activa, expressa i operativa en l'adopció i execució de les seves disposicions normatives, en la definició, planificació i programació del pressupost de les polítiques públiques en tots els àmbits i en el desenvolupament del conjunt de totes les seves activitats (article 15). Concretament, i pel que fa als criteris generals d'actuació dels poders públics, l'article 14 apartat 4 estableix *"la participació equilibrada de dones i homes a les candidatures electorals i en la presa de decisions"*; en el mateix sentit, l'article 16 relatiu als nomenaments realitzats pels poders públics estableix que *"els poders públics procuraran atendre al principi de presència equilibrada de dones i homes en tots els nomenaments i designacions dels càrrecs de responsabilitats que els corresponguin"*. També els articles 51.d), 52, 53 i 54 recullen el principi de presència equilibrada en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat i en dels seus organismes públics vinculants o que en depenen.

En aquest mateix sentit l'**Estatut d'Autonomia de Catalunya**, al seu article 41.2 estableix que els poders públics garantiran la transversalitat en la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones en totes les polítiques públiques per a aconseguir la igualtat real i efectiva, i la paritat entre homes i dones. Així, per dotar d'efectivitat el principi de transversalització es fa imprescindible la visualització de les dones mitjançant la seva participació en els òrgans de presa de decisions tant públics com privats

Així, la promoció de les dones als òrgans decisoris no té a veure només amb la justícia o la democràcia, sinó que és també una condició necessària per tal que es tingui en compte els interessos de les dones, per abordar les seves preocupacions i donar a conèixer les seves experiències i sabers.

III. Fonaments jurídics

1. Articles 2 i 3.3 del Tractat UE, on s'estableixen la no discriminació i la igualtat entre dones i homes com a valors comuns als Estats membres de la UE, i es formalitza el compromís de fomentar la igualtat entre dones i homes.

2. Articles 8 i 10 del Tractat de Funcionament de la UE, on s'estableix que en totes les seves accions la Unió Europea tindrà per objectiu eliminar les desigualtats entre homes i dones, i promoure la seva igualtat.

3. La Comunicació de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions per la qual s'estableix l'Estratègia per a la igualtat entre les dones i els homes 2010-2015.

4. Normativa esmentada a l'apartat anterior d'aquest informe.

IV. Conclusions

D'acord amb tot el que s'ha dit, l'aportació d'aquest Institut pel que fa a la proposta de normativa presentada a informe es concreta en les recomanacions següents:

- Redacció alternativa de l'article 13.5.b) amb el redactat següent:

"La memòria econòmica i social, que inclogui un apartat sobre l'impacte de gènere de les actuacions."

- Addicionar a l'article 19 la previsió que la composició del Comitè Executiu respongui a criteris de representació equilibrada de dones i homes en relació a les persones que no en siguin membres per raó del seu càrrec.

- Addicionar a l'article 20 la necessitat de comprovar que en l'aprovació de la plantilla s'han incorporat mecanismes per assegurar la igualtat d'oportunitats de dones i homes. En aquest sentit recordem que en contextos fortament masculinitzats sovint la presència de les dones és cada cop més freqüent però sota els condicionants de la discriminació vertical i horitzontal de gènere que fa que les dones se situïn en les posicions de menys responsabilitat.

- Addicionar a l'article 24 la incorporació de mecanismes per assegurar la promoció de dones en càrrecs de més responsabilitat i l'eliminació d'estereotips de gènere en relació a l'atribució de tasques laborals.

Barcelona, 22 d'abril de 2015

La presidenta

Montserrat Gatell i Pérez